

CÁCH KHẮC PHỤC HIỆN TƯỢNG BẮP (NGÔ) KHÔNG HẠT

Hiện tượng bắp trồng không có hạt đã khiến nông dân nhiều vùng lao đao. Nguyên nhân thường do chất lượng giống nhưng theo các nhà chuyên môn, một phần bắp trồng không kết hạt là do điều kiện canh tác và kiến thức của người trồng. Xin giới thiệu một số biện pháp để giúp bà con khắc phục hiện tượng này.

Thời tiết

Điều kiện thời tiết bình thường, cờ bắp tung phấn sớm hơn bắp phun râu 1-3 ngày và chỉ trong 2 ngày đầu bắp phun râu, hơn 90% râu bắp được thụ phấn. Nhưng với thời tiết biến đổi quá nóng, quá khô (xảy ra từ 15 ngày trước trở cờ, phun râu) sẽ thúc cờ trở sớm hơn, thời gian tung phấn rút ngắn lại, trong khi râu bắp phun ra muộn tạo nên sự lệch pha giữa tung phấn và phun râu nên việc thụ phấn khó thành. Ở nước ta, thời tiết khô và nóng thường xảy ra từ tháng 3-4 ở miền Nam, tháng 6-7 ở miền Trung và tháng 7-8 ở miền Bắc. Nếu bắp trở cờ phun râu vào thời gian này thì hiện tượng bắp không hạt xảy ra là bình thường.

Muốn tránh hiện tượng này, bà con không nên xuống giống bắp vào thời gian từ 15-1 đến tháng 2 dương lịch ở miền Nam, tháng 4-5 ở miền Trung và tháng 5-6 ở miền Bắc.

Tưới tiêu

- Nước tưới: Nếu hạn hán gay gắt để đất thiếu nước trầm trọng thời kỳ 1-2 tuần trước khi trở, cờ vẫn phát triển nhưng không có khả năng tung phấn, nếu khô hạn lúc trở cờ phun râu thì râu khô, làm cho sự thụ phấn rất khó xảy ra, bắp sẽ rất ít hạt hoặc không kết hạt. Nếu chỉ thiếu nước giai đoạn sau khi thụ phấn xong, hạt vẫn hình thành, nhưng bắp và hạt phát triển kém, năng suất giảm mạnh.

- Tiêu nước: Là cây trồng cạn, bộ rễ của bắp không ưa úng nước. Nếu ngập 1-2 tuần trước trở cờ, cây lá vẫn xanh, nhưng rễ bị thối, không còn hấp thụ được nước và chất dinh dưỡng, sự thụ phấn cũng khó xảy ra như lúc bị hạn.

Kỹ thuật

- Dinh dưỡng giữ vai trò chủ lực trong sự thực phấn, kết hạt, trong đó lân giữ vai trò quan trọng. Đất chua phèn, xám bạc màu, đất triền dốc... đều thiếu lân trầm trọng. Cây bắp thiếu lân lá xuất hiện sọc tím, thân nhỏ, rễ phát triển kém, dẫn đến bắp nhỏ, đầu bắp không hạt, hạt nhỏ, năng suất kém. Nhiều ruộng đất bạc màu, lâu ngày không bón phân hữu cơ hoặc đất lấy từ đào ao nuôi cá (rất nghèo dinh dưỡng), cây bắp phát triển yếu kém, còi cọc, bắp nhỏ và không kết hạt.

- Để bắp phát triển mạnh, cho năng suất cao, cần bón phân hữu cơ, bón lót phân lân, bón đầy đủ, cân đối phân N-P-K.

- Mật độ gieo trồng cũng ảnh hưởng lớn đến sự thụ phấn, kết hạt. Với bắp lai, nếu gieo mật độ quá dày (mỗi hốc 2-3 hạt), thân cây thon yếu, lá che bóng rợp nhiều, bắp nhỏ, hạt thưa thớt. Vì vậy phải gieo đúng mật độ đã khuyến cáo 55.000-57.000 cây/ha.

Sâu bệnh

- Giai đoạn trước và trong khi trở cờ phun râu, nếu bị sâu đục thân, mắt thân ngay dưới lá mang bắp, sâu ăn phá râu bắp trước khi thụ phấn, sự thụ phấn khó xảy ra, bắp rất ít hạt.

- Cờ nhú ra gặp lúc nắng hạn, rầy mềm (rầy nhót, rệp cờ) phát triển rất nhanh, chích hút nhựa nuôi cờ, nếu không phòng trừ kịp thời, cờ thiếu dinh dưỡng, khó tung phấn,

hạt rất thưa thớt. Để ngừa các loại sâu rầy, nên rải thuốc hạt Basudin, Furadan, Regent... vào loa kèn giai đoạn cây 7-8 lá và trước trổ cờ.

Tóm lại, bắp kết hạt không bình thường hoặc không có hạt phần lớn do yếu tố ngoại cảnh và điều kiện canh tác, xảy ra nghiêm trọng ở giai đoạn 2 tuần trước trổ cờ đến thời gian trổ cờ phun râu, nếu biết cách phòng tránh sẽ không bao giờ có hiện tượng bắp không ra hạt.